

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

ONDERZOEK NAAR KWALITEITSVERBETERING

Yburg College
VWO

Plaats : Amsterdam
BRIN nummer : 28DH|C1
BRIN nummer : 28DH|00|VWO
Onderzoeksnummer : 291306
Datum onderzoek : 29 november - 1 december 2016
Datum vaststelling : 14 februari 2017

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 29 november en 1 december 2016 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op de afdeling vwo van het IJburg College, locatie IJburg 1 om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 25 september 2014 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de onderwijsresultaten en het onderwijsleerproces op de afdeling vwo van het IJburg College, locatie IJburg 1. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 12 januari 2015. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en wij hebben ons toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan in hoeverre de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en of de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, voeren we nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uit.

Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

Sinds de start van het traject hebben meerdere toezichtactiviteiten plaatsgevonden. Naast meerdere voortgangsgesprekken om de voortgang te monitoren, heeft er in mei 2016 een tussentijdskwaliteitsonderzoek (TKO) plaatsgevonden. Tijdens dit TKO zijn naast de onderwijsresultaten ook indicator 4.3 'leerlingen maken efficiënt gebruik van onderwijstijd' en indicator 7.4 'leraren geven effectieve feedback' beoordeeld. Met name bij de laatstgenoemde indicator was toen een flinke vooruitgang te zien.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek naar kwaliteitsverbetering bestaat uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.

- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met het management, vaksecties, leraren, zorgfunctionarissen, mentoren en leerlingen.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en bestuur.

Tijdens het onderzoek hebben wij alle indicatoren met een onvoldoende score opnieuw beoordeeld, te weten de indicatoren met betrekking tot de onderwijsresultaten, indicator 4.3 'efficiënt gebruik van onderwijstijd', indicator 8.2 'leraar stemt instructie af op de leerling' en indicator 13.3 'de school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces'. De in vorige onderzoeken reeds als voldoende beoordeelde kernindicatoren hebben we geverifieerd.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIE EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een onderzoek naar kwaliteitsverbetering zoals wij hebben uitgevoerd, heeft tot doel om te beoordelen of de kwaliteit van het onderwijs weer van voldoende niveau is en of aan alle afspraken is voldaan die in het toezichtplan zijn vastgelegd.

Onze conclusie voor de afdeling vwo van het IJburg College 1 is als volgt:

Kwaliteit

Wij kennen aan de afdeling vwo het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

Wij concluderen tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit van de onderzochte aspecten zijn gekomen. Eerst ziet u het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1. Algemeen Beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op IJburg College 1, afdeling vwo als voldoende. Op het overzicht Onderwijsresultaten 2016 heeft slechts één indicator een score onder de schoolspecifieke norm, te weten het bovenbouwsucces (R3). Hiermee zijn de leerresultaten van de afdeling voldoende.

Het onderwijsproces voldoet aan de basiskwaliteit. De lessen hebben een helder doel en een logische opbouw, de uitleg is duidelijk en de lesactiviteiten worden op gevarieerde wijze aangeboden. De taakgerichtheid van leerlingen vinden wij, net als bij het tussentijds kwaliteitsonderzoek, een aandachtspunt. Een te groot deel van de leerlingen kan zich op dit moment nog onttrekken aan de lesactiviteiten, die hen aangereikt worden, waardoor de leerlingen hun onderwijstijd onvoldoende efficiënt gebruiken. De school is zich hiervan bewust en neemt hierop doelgericht actie.

Binnen de kwaliteitszorg heeft het IJburg College 1 inmiddels het gehele kwaliteitszorgproces doorlopen als het gaat om analyseren, evalueren en doelgericht werken aan verbeteringen. Zij heeft alle instrumenten in handen om bij risico's in de kwaliteit in een vroeg stadium op een planmatige wijze bij te sturen en handelt hier ook naar. De verschillende schoolgeledingen durven hierbij kritisch naar zichzelf te kijken. Was tijdens het kwaliteitsonderzoek nog geen sprake van voldoende borging, wij vinden dat dit nu wel het geval is. De school kan voor haar stakeholders haar eigen kwaliteiten en goede voorbeelden nog beter zichtbaar maken.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda voor indicatoren van de onderwijsresultaten:

1. onder de norm
2. boven de norm
3. niet te beoordelen

Legenda voor andere indicatoren:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

De onderwijsresultaten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3
R.1	Onderwijspositie t.o.v. advies PO		•	
R.2	Onderbouwsnelheid		•	
R.3_V	Bovenbouwsucces voor de afdeling vwo	•		
EX_V	Examencijfers voor de afdeling vwo		•	

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.		•		

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.			•	
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.			•	
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.			•	

De leraren stemmen hun didactisch handelen af op verschillen tussen leerlingen		1	2	3	4
8.1	De leraren gebruiken bij de vormgeving van hun onderwijs de analyse van de prestaties van de leerlingen.			•	
8.2	De leraar stemt de instructie af op verschillen tussen leerlingen.		•		
8.3	De leraar stemt de verwerking af op verschillen tussen leerlingen.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	
9.2	De school bepaalt wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte is van individuele of groepen leerlingen.			•	
9.4	De school voert de ondersteuning planmatig uit.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.			•	
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.			•	
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			•	

N1. Toelating voortgezet onderwijs		ja	nee
N1.1	Het bevoegd gezag baseert zijn beslissing over de toelating van leerlingen tot het eerste schooljaar op het schooladvies van de basisschool dat voor 1 maart wordt vastgesteld.	•	
N1.2	Indien het schooladvies naar aanleiding van het resultaat van de centrale eindtoets of een andere toegestane eindtoets wordt gewijzigd, dan baseert het bevoegd gezag zijn beslissing over de toelating van leerlingen tot het eerste schooljaar op dat gewijzigde schooladvies.	•	

N2. Verzuim en voortijdig schoolverlaten		ja	nee
N2.1	De schoolgids bevat informatie over: het percentage leerlingen dat de school zonder diploma verlaat (VSV).	•	
N2.2	De schoolgids bevat informatie over: Verzuimbeleid	•	

N3. Passend onderwijs		ja	nee
N3.1	De schoolgids bevat informatie over: De wijze waarop de ondersteuning van leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt vormgegeven.	•	

N3.	Passend onderwijs	ja	nee
N3.2	De schoolgids bevat informatie over: bij welk(e) samenwerkingsverband(en) het bevoegd gezag van de school is aangesloten.	•	
N3.3	In het schoolplan is het onderwijskundig beleid opgenomen waarbij tevens het schoolondersteuningsprofiel is betrokken (de voorzieningen die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven).	•	

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende onderdelen aan bod: Onderwijsresultaten, Onderwijsproces en Kwaliteitszorg.

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de afdeling vwo zijn van voldoende niveau. Naast de plaatsing in het derde leerjaar ten opzichte van het basisschooladvies (R1) en de onderbouwsnelheid (R2) ligt ook het gemiddeld centraal examencijfer (E) over drie schooljaren berekend boven de norm. De resultaten op het examen van 2016 van de 18 examenkandidaten laten zien dat het gemiddeld centraalexamencijfer voor de afdeling vwo blijft stijgen: het lag met 6,26 wederom boven de schoolspecifieke norm (6,10).

Het bovenbouwsucces (R3 = 72,43 procent) ligt daarentegen gemiddeld over drie schooljaren onder de schoolspecifieke norm van 77,24 procent, maar daarbij moet opgemerkt worden dat dit met name ligt aan het rendement van schooljaar 2013-2014. Met een score van 65,05 procent lag dat schooljaar het bovenbouwsucces ver onder de schoolspecifieke norm. Volgens de school is het bovenbouwsucces in schooljaar 2015-2016 net als dat schooljaar ervoor gestegen, waardoor zij verwacht dat op het overzicht Onderwijsresultaten 2017 het bovenbouwsucces over drie jaar berekend weer boven de schoolspecifieke norm zal komen.

Alhoewel het verschil SE-CE in het nieuwe resultatenmodel geen prominente rol meer speelt, blijft het als handhavingsaspect een aandachtspunt. Op dit moment ligt het verschil op 0,66 gemiddeld over de laatste drie schooljaren. Toch is er een positieve ontwikkeling te zien: in het schooljaar 2014-2015 lag het verschil tussen schoolexamen en centraal examen bij de afdeling vwo voor het eerst lager dan 0.5 (0.44). Deze daling van het verschil heeft zich doorgezet in het examenjaar 2016; het verschil tussen schoolexamencijfer en centraal examencijfer lag in dat jaar op 0.32. Hierdoor zal het volgende drie jaarsgemiddelde voor het SE-CE verschil meer dan een tiende punt dalen naar 0.55. Daarmee blijft het echter nog wel een punt van aandacht voor de afdeling.

De afdeling vwo is inmiddels voldoende in staat om leerlingen op het juiste niveau te plaatsen en daarnaast het onderwijsaanbod en de toetsen op het vwo niveau aan te bieden. Dit laatste stond bij het kwaliteitsonderzoek nog ter discussie. Het zijn belangrijke ingrediënten om de huidige positieve lijn in de onderwijsresultaten verder door te zetten en vervolgens te bestendigen.

Onderwijsproces

Op basis van observaties van een substantieel aantal lesdelen concluderen wij dat de lessen op de afdeling vwo ten aanzien van de meeste voorwaarden aan de basiskwaliteit voldoen. Dit beeld komt overeen met ons beeld tijdens het tussentijds kwaliteitsonderzoek in mei 2016 en laat zien dat de kwaliteitsslag die de afdeling vwo binnen het onderwijsleerproces heeft gemaakt, door middel van regelmatige lesbezoeken en coaching van docenten, bestendig is. Wij hebben doelgerichte lessen gezien, met een duidelijke uitleg en voldoende effectieve feedback. De leerlingen krijgen dagelijks een breed scala aan activerende werkvormen aangeboden. Aandachtspunt blijft vervolgens de taakgerichtheid van leerlingen. Ondanks het gevarieerde aanbod onttrekt een te groot aantal van de leerlingen zich voor een te groot deel van de onderwijstijd aan de les.

De school herkent dit beeld en heeft onder andere de 'moeilijkere klassen' in kaart gebracht. Voor deze klassen hebben de betrokken experts handelingsrichtlijnen omschreven om de taakgerichtheid te verhogen. Verder kan de school zich nog versterken in het afstemmen op verschillen tijdens de instructie. Tijdens onze observaties zijn wij veelal klassikale instructie tegengekomen; ook bij de groepen met meerdere niveaus, de zogenaamde heterogene groepen. De school zorgt wel in voldoende mate voor afstemming op verschillen tussen leerlingen als het gaat om verwerkingsopdrachten. Na inzage in het leerlingvolgsysteem en het gesprek met verschillende zorgfunctionarissen zien wij geen reden af te wijken van eerder afgegeven voldoende oordelen wat betreft de basisondersteuning.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg op het IJburg College, locatie IJburg 1 is in zijn geheel als voldoende beoordeeld. De school heeft in de afgelopen jaren laten zien dat zij op een systematische wijze tot plannen komt, deze evalueert en weer uitwerkt tot een duidelijk vervolgplan. Dit gebeurt zowel op het gebied van leerresultaten als op het gebied van het onderwijsproces.

Het bestuur van het IJburg College heeft het afgelopen jaar gewerkt aan een nieuw strategisch beleidsplan. De doelen hierin zijn tot stand gekomen na verschillende sessies met allerlei interne en externe stakeholders. Deze doelen

zijn vervolgens op locatie- en deelschoolniveau verder uitgewerkt in een jaarplan en teamplannen. De school werkt met zogenaamde focusgroepen van experts, waarin de acties uit het jaarplan en de teamplannen verder uitgewerkt worden, zodat de doelen uiteindelijk daadwerkelijk op de deelschoolvloer behaald kunnen worden. De school laat hiermee zien op een doelgerichte wijze aan verbeteringen te werken en hier breed draagvlak voor te creëren. Een mooi voorbeeld van het werken aan verbetering van de onderwijskwaliteit is 'Lesson Study', waarbij een aantal experts met elkaar werkt aan lesvoorbereidingen. Deze lessen worden bij elkaar bekeken en vervolgens volgt feedback. Deze feedback wordt daarna verwerkt in de les, waardoor de kwaliteit van de betreffende lessen op een hoger niveau komt. Er vindt verder periodiek lesbezoek plaats, waarna ook de kwaliteit van de geobserveerde lessen op het niveau van de verschillende deelscholen aan de schoolleiding en het bestuur ter verantwoording wordt gepresenteerd. De school heeft hiermee inmiddels alle instrumenten in handen om bij kwaliteitsrisico's in een vroeg stadium op een planmatige wijze bij te sturen en de school handelt hier ook naar. De verschillende deelscholen, secties en docenten durven hierbij kritisch naar zichzelf te kijken. In tegenstelling tot het kwaliteitsonderzoek is hiermee ook de borging van de kwaliteit van het onderwijs in voldoende mate aanwezig. De school heeft op allerlei gebieden goede voorbeelden en kwaliteit ten aanzien van onderwijs en ondersteuning in huis. Wij willen de school vooral meegeven dit ook IJburg College breed, naar stakeholders toe - nog meer dan nu - te laten zien.